

قیستیقای خه‌مه‌ گه‌وره‌کان ... روناک شوانی

که ده‌نگه‌ ناسکه‌ پێر پارانه‌وه‌که‌یم بیست ئاورم لیدایه‌وه‌ یه‌کسه‌ر وتی باجی توخوا لیم بکره‌!!! کچیکی ته‌مه‌ن هه‌وت تا هه‌شت ساڵه‌ بوو، پاکه‌تی بنیشتی به‌ده‌سته‌وه‌ بوو، له‌کچیکی چلکن و جلیکی شر و جووتی پیلایوی بچووکتز له‌ پێیه‌کانی له‌ پێدا بوو، به‌ چاوه‌ گه‌شه‌کانی لیم ورد بووه‌وه‌ ئه‌مجاره‌ وتی: ره‌بی خوا منداڵه‌کانت لئ نه‌سینی ئه‌م بنیشته‌م لئ بکره‌!! ئه‌م دیمه‌نه‌ به‌ دریزایی شه‌قامی جمهوری شاری که‌رکووک و بازاره‌کانی تری کوردستان به‌ شوینمه‌وه‌ بوون. ریزه‌ سندووقی منداڵی بویه‌چی به‌ر چایخانه‌ و مزگه‌وت و شوسته‌ی جاده‌ گشتیییه‌کان و منداڵی عه‌لاگه‌ و به‌نزین و جگه‌ره‌ فرۆش و مامه‌له‌ی کرپار و دوکاندار و کۆمه‌لگه‌ به‌ گشتی له‌ گه‌لیاندا هه‌موو ئه‌مانه‌ جیگه‌ی تیرامان و به‌ خۆداچوونه‌وه‌ی هه‌موو تاکیکی ئیمه‌ن به‌ گشتی و ده‌سه‌لات و لایه‌نه‌ په‌یوه‌ندیده‌ره‌کان به‌ تاییه‌تی، له‌به‌ر ئه‌وه‌ی هیچ دایک و باوکیک پێی خۆش نییه‌ جگه‌ر گۆشه‌که‌ی بخاته‌ سه‌ر جاده‌ بۆ کاسبی و په‌یدا کردنی برژیوی ژیان گه‌ر هه‌ژاری و بیکاری و باری سه‌ختی ژیان زۆریان بۆ نه‌هینی.

له‌ رۆژی جیهانی منداڵا واتا له‌ (6/1) هه‌وه‌ قیستیقایکی شه‌ش رۆژی له‌ هه‌ولێری پایته‌ختی هه‌ریمی کوردستان ده‌ستی پیکرد. گرتنی ئه‌م جوړه‌ قیستیقایانه‌ چالاکییه‌کی زۆر سه‌رنجراکێشه‌ له‌ ولاتییدا که‌ هه‌موو هویه‌کانی ره‌فاهییه‌ت بۆ منداڵان دابینکراوت و هیچ خه‌میکان نه‌مابو ته‌نها ئه‌وه‌ نه‌بوو که‌ قیستیقایان بۆ بگیرن، نه‌ک گروویک منداڵی مه‌شق پیکراو بۆ ئه‌م جوړه‌ بۆنانه‌ کۆبکرینه‌وه‌ و ئه‌وانی تریش له‌به‌ر ده‌رگای شوینی قیستیقایه‌که‌ به‌ شه‌ق ده‌ربکری، یان منداڵی خه‌لکی فه‌قیر و هه‌ژار چاویان ئه‌به‌له‌ق بوو بۆ به‌دیاری یارییه‌کانی ناو جامخانه‌ی فرۆشگاکان و بینینی په‌یسته‌یشن و یاری کامپیوته‌ر و هه‌سه‌رت له‌ دله‌ بچوکه‌که‌یان په‌نگ بخواته‌وه‌. له‌ ولاتیکی وه‌ک نه‌رویز و سوید که‌ ناوه‌کانیان له‌ سه‌ری سه‌ره‌وه‌ی لیستی ئاسوده‌ترین ولاتن بۆ منداڵ نه‌مانبینی هیچ قیستیقایکی له‌و جوړه‌ بگیرن. ئاخ‌ر ئه‌و هه‌موو پاره‌یه‌ی که‌ بۆ ئه‌و مه‌به‌سته‌ خه‌رج ئه‌کری له‌ کوپه‌ دئ و له‌ کام گیرفان ئه‌گیرسێته‌وه‌؟ ئایا له‌و قیستیقایه‌ شه‌ش رۆژییه‌دا هه‌موو منداڵیک بۆی هه‌بوو به‌شدار بی؟ یان هه‌ر ئاگاشیان لینه‌بوو که‌ جه‌زنی ئه‌وانه‌ و قیستیقای هه‌یه‌!! له‌وه‌ش خۆشتر له‌و که‌ناله‌ تیقیانه‌وه‌ که‌ هه‌ر یه‌که‌و حیزبیک به‌ریوه‌ی ئه‌بات دیمه‌نه‌ پێر ئازاره‌کانی منداڵانی سه‌ر شه‌قام و ریپورتاژ له‌و باره‌وه‌ هاوشانی قیستیقای و ئاهه‌نگه‌کان به‌ شیوه‌یه‌کی راسته‌وخۆ یان ناراسته‌وخۆ بۆ بینه‌ر ئه‌گوزرانه‌وه‌ و خه‌مخۆری به‌رپرسان بۆ کێشه‌کانی منداڵانی کوردستان باس ئه‌کرا و قسه‌ی بریقه‌دار و به‌لینی به‌رنامه‌ی دارپێژراو بۆ ئاینده‌یه‌کی باشتتر ئه‌درا، که‌چی وه‌ک هه‌موو مه‌له‌فه‌کانی تر که‌ قیستیقای و ئاهه‌نگ ته‌واو ئه‌بوو ده‌ست ئه‌کری به‌ به‌رنامه‌ دانان بۆ بۆنه‌یه‌کی دیکه‌ و مه‌له‌فی پێشتر ئه‌خه‌ریته‌ ره‌فه‌ی له‌ بیرچوونه‌وه‌ و تاوه‌کو سالی داهاوتو تۆزی لێنه‌نیشتی و دواتر ئه‌خه‌ریته‌ ته‌نه‌که‌ی خۆله‌وه‌. با نووسه‌ران و رۆشنبیرانیش هه‌ر ئه‌م باسانه‌ بورووژین و له‌م یادانه‌دا بابته‌ بلبه‌که‌نه‌وه‌ و سیمینار بگیرن و په‌رخه‌ بگرن، ده‌سه‌لات و لایه‌نه‌ په‌یوه‌ندیده‌ره‌کانیش به‌ ریکخراوه‌کانی منداڵانیسه‌وه‌ زۆر به‌ بیایکی و خوینساردییه‌وه‌ گوپی خۆیانی لئ که‌ر ئه‌که‌ن چونکه‌ وه‌ک پێشینان وتووایه‌ (قاز له‌ ته‌رپوون ناترسێ) ئه‌و زاتانه‌ش هێنده‌ گوپیان به‌و قسانه‌ پێر بووه‌ ئیتر چ باکیان پێ نییه‌ با هه‌ر په‌رخه‌یان لیبگیرن.

کچه‌ بنیشت فرۆشه‌کانیش ژماره‌یان له‌ زیادبووندا یه‌ و ریزی بویه‌چی و جگه‌ره‌فرۆشه‌کانیش هه‌تاکوو دیت دریزتر ئه‌بن... قیستیقاییش به‌رده‌وامه‌.

سنۆکه‌هۆم

2007/6/2

runakshwani@yahoo.com